

SZERKESZTŐSÉG

és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely
Petőfi-utca 5. sz.
Telefon-sz. 125.

SÁTORALJAJHELY

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre . . . 6 K.
Félévre 3 K.
Negyedévre . . 2 K.
Egyes szám 10 fill.

POLITIKAI HETILAP.

A zempléni vármegyei jegyzői egyesület hivatalos közlönye.

MEGJELEN HÉTFŐN ESTE.

Borkereskedelmünk.

Zempléni vármegye gazdasági egyesülete a Tokajhegyalja borainak nehéz értékesítésén segíteni akarván, megbizta dr. Szabó Sándor sárospataki jogakadémiai tanárt, hogy tegye tanulmány tárgyává, hogy az 1906-ban életbe lépett vámszerződések minő hatással vannak a tokaji borvidék bortermelésére és borkereskedelmére, javultak-e vagy pedig rosszabbodtak e tekintetben az állapotok. Célul tűzte ki továbbá a Gazdasági Egyesület, hogy előkészítse magát a szőlőbirtokosság az 1917-ben lejáró szerződés alkalmával megvívandó harchoz s javítólag folyjon be az újból megkötendő vámszerződésekre.

A cél elérése végett s szolgálni kívánván főleg a Tokajhegyalja speciális érdekeit, a dr. Szabó Sándor nagyterjedelmű memorandumát röviden kivonatolva megküldötte a Tokajhegyalja összes borkereskedőinek, bortermelőinek, az ország összes ipar- és kereskedelmi kamaráinak és a szaktestületeknek. A memorandumhoz egyben kérdőíveket is csatolt s a kérdő íven 20 kérdést intéz a megkeresettekhez, várva azok válaszát.

Hát jogász nemzet vagyunk és semmi érzékünk nincs az iránt, amiből megélnünk kell; a magyar közgazdaság iránt. Nagyon kevés, jobbadán kitérő, felületes válasz érkezett be a több ezer példányban szétküldött memorandumra, illetve kérdőívekre s alig husz oly választ kapott az egyesület, melylyel a szőlészeti és borászati szakosz-

tály kiküldött bizottságának érdemlegesen foglalkoznia lehet.

A Tokajhegyalja borkereskedői Szerecsen tartott értekezletükből a következőkben válaszoltak a Gazdasági Egyesület megkeresésére:

„Nagyságos Elnök Ur!

Az akció, amely a tokajhegyaljai borászat érdekében a vezetése alatt álló szakosztályból kiindult, s amely Elnök ur szives előzékenységből hozzánk, tisztelettel alulirott tokajhegyaljai borkereskedőkhez is eljuttatott előadói memorandumban nyer javaslatos kifejezést, fejleményeiben, a kereskedelem érdekeit sérelmesen érinthetné.

Az előadó ur nagy alaposággal sok közgazdasági szakértelemmel látott hozzá munkájához, s az összegyűjtött adatok kimerítő bősége, valamint tárgyyszerű csoportosítása dicsérik mély tudását, s munkaerejét. A tokajhegyaljai borértékesítés viszonyait, s ezzel együtt az aktuális helyzetet teljes s megtámadhatlan igazságszerűben mutatja be, olyformán, hogy azon adatok, melyeket mi kereskedők volnánk bemutatandók, minden tekintetben csakis igazolják s megerősítik a kellően fixirozott képet.

Ámde a memorandum egyes feltevései nem helytállóak és az azokból levont következtetések a mi felfogásunk szerint sem a borértékesítés nehéz kérdését nem oldják meg, sem pedig közérdekű célokat nem szolgálnak.

A memorandum ugyanis a kereskedelem gyengeségét s majdnem teljes hiányát állapítja meg (vajjon kinek révén forgott meg a multban a százezrekre menő hegyaljai hordó borok, az export irányában?) s ebből végkövetkezőképpen az állami borelárusítást javasolja.

Itt van ez a pont, amelyen utaink elválnak s amelyen mi a Gazdasági Egyesület akcióját nem támogathatjuk, s nem követhetjük. Szerintünk a borértékesítés egyedüli s kizárólagos hi-

vatott közege a kereskedő s a kereskedelem, ha az utóbbi gyenge, akkor azt kell erőben fejleszteni, de nem tekinthetünk közérdekű célnak olyan törekvést, amely a kereskedelmet megszorítani vagy az állami kezelésbe kisajátítani kívánja.

Az állami borelárusítás más országban, amelyek egyes borvidékek szerint, szintén termelnek luxus borokat: Franciaország, Spanyolország, Sicilia stb. teljesen ismeretlen fogalmak.

Nagyon messze elvezetnének fejtegetéseink, ha az állami feladatok viszonyait akarnánk megállapítani a magány tevékenység gazdasági iparijával szemben, de nem tudományos axiómák, hanem gyakorlati, egyszerű felfogásunk mondják nekünk, hogy az államnak nem való borkereskedelmet folytatni, s külföldi expositiókban, a magyar szent korona címerével beborítani a tehetetlenül vergődő borértékesítést.

Mi át vagyunk hatva nagyságos Elnök Urnak szinarany jellemében gyökeredző hazafias, nemes intencióitól, viszont szabadjon meggyőződésünk számára némi jóakaró méltánylátást szerényen reclamálni, amelylyel jelen irásunkat fogadni méltóztassék.

Alkalomadtán lesz szavunk a kereskedők e — nézetünk szerint mindenben alaptalan — méltatlankodására, most csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy a Gazdasági Egyesület teljes bizalommal, a tartathatlan helyzet javítását tartva szem előtt, kereste meg a kereskedőket, a kereskedők a helyett, hogy érdemleges választ adtak volna, ridegen visszautasították a feléjük nyújtott békejobbot s gravámenekkel álltak elő. Hát ily uton közgazdasági helyzetünkön aligha lehet segíteni.

A szőlőbirtokosok részéről beérkezett feleletek közül Müller Ede cs. és kir. százas, Kalmár János mádi uradalmi intéző

MOZAIK.

A parlamenti forumon nagy a riadalom, Kivezetett képviselő ismét egész halom. Trombitával, autosippal nem lehet érvelni, Sem pedig a padveréssel népbizalmat nyerni. Hova lett a kezdő vezér? Topreng kudarcain! Kesereghet mint Marius Carthago romjain! Isten tudja, jól van-e így?! Rendnek muszáj lenni! Mert U helyben nincs, kell nekünk ily drága hust enni. Nincsen aki segítsen itt? Ki erélylyel győzze? A mézárókat sorra olajba megőzze? Szász, az elnök, kéne ide palota-strázsával, Tudom hogy elbánná rögvest e zsiros gárdával! Veni! vidi! Forsan vici! ren ezik a Ronjvát, Árvíz nem mossa le többé putríról a ponyvát. Vezetik a vasuton tul, de az nincs kizárva, Hogy egy szép reggelen Borsi bekerül az árba. Mas dolog bán, reánk nézve szégyen is és káros, Mi a kányát fészkelődik hies Tokaj város? Probálkozik tovaszállni, mint a fiók golya, Talán másutt kevesebb lesz sokféle adója? Hát csak rajta, vigye tölünk a szőlője nedvét, Legalább nem rontja vele Hegyalja hirnevét. Nagypatak is mozgolódik: székhely akar lenni, Guszta jó, csakhogy kérem ki fog bele menni? Valamint varjuból nem lesz soha ékes páva, Ugy nem fog Patakon állni megye székesháza. Énekelnek jobb témáról, de geniroz sok bank, Bár ne látnám! Minek is van mikor a hitel pang? Aranyos a címtáblája, ö. m. a f. Mindég tizenhárom és fél százalékot venne. Szerkesztő ur kérem szépen, ha versem kiadja, — Értem az új sajtótörvényt — nem kerülök bajba? Féken tartom Pegasusom, censurától félek, Nem szeretnék abból kapni, amiből nem kérek. Hogy a sajtóval mi léssen? Arra az a nóta: Ugy látom én „Kitettké a holttestet az udvarra.”

Igricz.

GYÁSZJELENTÉS

A XVIII. SZÁZADBÓL.

A könyvnyomdák elterjedése ma általánosan szokásossá tette a gyászjelentés kibocsájtását. A 18. században messze járó földekre akadt egy-egy könyvnyomda. Drága volt a papir, még drágább a betűszedés s csak igen nagy urak engedhették meg maguknak a luxust, hogy kedveseik elhunytáról nyomtatásban értesítsék ismerőseiket s a rokonságot.

Egy ily elsárgult, penészes gyászjelentés került a napokban kezeinkhez: Kisrédei Rhédey Ferenc értesíti atyafiai fia és neje elhunytáról, ugy amint következik:

„Tekintetes Nemzetes és Vitézlő Bfálvi Bernáth László Urnak, T. N. Zemplén Vármegye hites Feő Notáriussának, Kedves Drága Uram Eötsémnek igen szomoruan

Zomboron.

Bizodalmas Drága Nagy Jó Uram Eötsém Feő Notar. Uram.

Tetzett a' mindeneken böltsen Uralkodó, 's maga látogatásait ma rajtam, holnap másokon szabadon gyakorló Mennyei Nagy Istennek Engemet, és az Én Házamat kettős keserűséggel tellyességgel el borítani. — Ugyanis a' közelebb le fojt Szent Mihály Havának 21-ik Napján, elébb egy mindeneknél nagyreménységet 's kedvességét is érdemlett Rudolf nevű Kedves Fiatskám, életének 8-dik Esztendőjében, már Oskolai Futásából Debreczenben tölünk magághoz el vevén, a' midőn ezen Kedves Gyer-

mekemnek testét ide rendes lakó helyembe Piskóltra lett hozatása után, itten a' megjegyzett Holnapnak 29-dikén Kriptámban illendő tisztességgel el temettetem volna; a' rajta viaszalhatatlanul kesergő Drága Édes Annyának, amaz én minden Világi Javaim felett méltán legbetessebb, — leg-féltőbb Kintsemnek, Néhai Tekéntetes és Nemzetes Csemiczei és Hlinskyi Csemiczky Anna Mária Aszszonynak Szive siralmi között meg hasadván, az azt követő éjtzakának egy és két Órai között hasonlóan megholt, 's Kedves Fiatskájához, a' ki felett tsak kevés órákkal ez előtt mélylen kesereg vala Kriptájában le tetetett; Engemet reám maradt Kedves Gyermekeivel együtt, velem való igazán példás, és ritka csendességű Istenes Házassági idejének 35-dik, világi életének pedig 49-ik Esztendőjében gyászos árvaságban el hagyván. Melly szomorú esetemet, még minekelötte ily kedves Halottamnak tetemei eránt is tartozó háladatos-ságomnak módgya eránt, alig emészthető keserűségemben magamat meg határozhatnám, a' midőn a' leg-érzékenyebb bánattal és mélyebb keserűséggel Drága Uram Eötsémnek jelentenék, szivemből óhajtom, hogy a' Felséges Isten Atyafiságos Uri Házát minden szomorú változásoktól kegyelmesen óltalmazza meg, maradván.

Bizodalmas Drága Nagy Jó Uram Eötsém Feő Notar. Urnak

mélj szomorúsággal illetett
hiv Atyai szolgája
RHÉDEY FERENCZ.

Piskolt 11-dikén 8-bris 1793.

és Ónody Pál feleletei azok, melyek a legnagyobb praecizitással mutatnak rá a Tokajhegyalja bortermelésének és borkereskedelmének bajaira s szolgáltatnak adatokat, illetve ajánlanak módokat, melyekkel a létező bajokon segíteni lehet.

Müller Ede szőlőbirtokos pár év óta Bécsben saját termésű borainak kismértékbeni elárúsításával foglalkozik, saját bevallása szerint csekély eredménnyel, holott Bécs egy maga játszva fogyaszthatná el a Tokajhegyalján termelt összes borainkat. Az eredménytelenség egyedüli oka a bizalom hiánya, mely abból a szerencsétlen tévhitből táplálkozik, hogy csak az tokaji bor, ami a tokaji hegyen terem s a tokaji hegy pedig kizárólag a *császári udvar* tulajdona s így csak az igazi tokaji, ami az udvari pincészetből kerül forgalomba. Ez uton az udvari borok rémáron kelnek el s boldog aki hozzájuthat, ellenbenben más forrásból — a tévhit okozta bizalomhiány miatt — a bécsi nép tokajit nem szerez be.

Hát loyaltás ide, loyaltás oda, ezt a tévhitet alkalmas módon el kell oszlatni, aminthogy *bármilyen áron, bármilyen engedmények árán* is ki kell eszközölni az orosz borvám leszállítását.

S ez irányban Kalmár János ad jó tanácsot, ki a szörme roppant magas vámjának leszállítása ellenében kíván a magasabb szeszartalmu borok részére vámleengedést kieszközölni.

A borügynökök megrendszabályozása is erősen ki van emelve az összes feleletekben. Ma már teljesen kialakult az a vélemény, hogy szakértelemhez és hatóságengedélyhez kell kötni a borügynökség gyakorlását.

Általában sok hasznos anyag gyűjt össze a szőlészeti és borászati szakosztály által indított akció nyomán s hisszük, hogy ez anyagok kellő felhasználása s az abból leszűrt tanulságok nagy hasznára lesznek a tokajhegyaljai borok értékesítésének.

Választókerületek Zemplénben.

A belügyminiszter szombaton tette a házastalára a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat a kerületek eddigi számát 413-ról 435-re emeli fel. Budapestet az eddigi kilenc képviselő helyett a jövőben huszonekettő fogja képviselni a parlamentben. Zemplénben a választókerületek száma marad a régi: nyolc. Ellenben a választókerületek székhelyére, a községeknek a kerületekben való elhelyezésében nagy eltolódások lesznek.

Zemplénben a kerületek, illetve a kerületi székhelyek a következők lesznek: Megyasszó, Tokaj (uj), Sárospatak (uj), Sátoraljaujhely, Királyhelmecz, Gálszécs (uj), Homonna és Szinna (uj).

Megszűnnek tehát a mádi, olaszliszka, töketerebesi és nagymihályi kerületek.

Mint látjuk a törvényjavaslat Zemplént illetőleg nem számolt sem az adott helyzettel

még kevésbé a közlekedési viszonyokkal.

Teljesen indokolatlan a félreeső és egyébként is jelentéktelen Megyasszónak székhelyül való meghagyása, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy e választókerületbe lesz beosztva Szerencs, a járás székhelye. De egyenesen botrány számba megy Nagymihálynak mellőzése Szinna érdekében. Kíváncsiak vagyunk, hogy honnan akarják kikerekíteni a szinnai választókerületet s hova osztják be a felvidék legnagyobb, legintelligensebb járását, Nagymihályt?

Erősen korteszít az egész dolog, helytelen és semmi körülmények között nem fogja szolgálni a közérdeket.

A Nemzeti Népszövetség szervezkedése.

A Nemzeti Népszövetség legközelebbi márnálunk s a mi vidékünkön is megkezdte szervezkedését. Ez ok készletet arra, hogy e a Nemzeti Népszövetség céljait, működését és szervezetét, röviden megismertessük olvasóinkkal.

A nemzeti Népszövetség célja a nemzeti eszméknek ápolása a nép körében, a nép kulturális színvonalának emelése, célja a nép gazdasági jólétét és fejlődését előmozdítani, a gazdasági közönség, a kisgazdák, a munkások, kereskedők, kisiparosok, kishivatalnokok érdekeit felkarolni, célja a népet oktatni, védeni, vezetni és szervezni. További főtevékenysége a Nemzeti Népszövetségnek a megszervezett és a magyar nemzeti eszméktől átittasult tömegeivel fokozni a magyar nemzeti összetartozandóságot, a nemzeti és faji szeretet érzését. A nép folytonos és fokozatos tanításával ki akarja egészíteni a Nemzeti Népszövetséget az iskola tanításait és pótolni azt, amit a mindennapi életben szükséges gyakorlati tudáshoz az egyszerű tapasztalat nem nyújthat. Az évi, csekély egy koronás, tagsági díj ellenben a tagilletményül havonként adott füzetek, röpiratok s évenként a terjedelmes naptár mind a fenti célokat szolgálják.

A Nemzeti Népszövetség tagjaira nézve nagy jótéteményt jelent a szövetség házagpótló jogvédelmi munkássága, mely központi jogvédő hivatalával és a vidékenként megszervezendő ügyészi karával igen intenzív tevékenységet fog kifejteni, amennyiben a Népszövetségnek minden tagja bármilyen peres és perenkívüli ügyében ingyenesen részeseül jogi tanácsban. A Nemzeti Népszövetség tehát a kisemberek érdekében nagyarányú társadalmi munkásságot fejt ki és emellett elsőrendű kulturális és nemzeti missziót teljesít. Kiadványaival, röpirataival és gyűléseivel mentől több törhetetlen hazafiaságu állampolgárt akar nevelni és a mind nagyobb mérvben tért hódító nemzetiségi aspirációknak gátat akar vetni. Azért törekvése az is, hogy népvédő, néptámogató és a népet oktató, tanító demokratikus szervezetű működésével kiragadja a nem magyar ajku, magára hagyatott népet a nemzetiségi agitátorok karjaiból.

A Nemzeti Népszövetség zászlaja alatt minden hitfelekezeti és a nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül a nép legszélesebb rétegei tömörülhetnek, mert a Népszövetség tagja lehet minden 16-ik életévét betöltött magyar állampolgár.

A városi és községi helyi szervezetek megalakításának kezdeményezésére a szövetség vezetősége ezuton is felkér mindenkit, akinek ez módjában áll. A helyi szervezet megalakításának módzatairól a központi iroda (Budapest, VIII., Trefort-utca 2.) mindenkinek a legnagyobb készséggel részletes felvilágosítást nyújt és szívesen küld a gyűlésre központi szónokot,

JEGYZŐI ROVAT.

A jegyzői internátus vagyonkimutatása.

Lapunk legutóbbi számában számot adtunk a jegyzői internátus javára befolyt pénzüsszegekről.

Január havában az internátus céljaira Illésházy és Társa könyvnyomdája 200 K — f. Szothák István tagsági díja fejében 40 koronát fizetett be.

Az internátus vagyoni állása ez időszertint a következő:

1. Értékpapír	5000 K — f.
2. Sátoraljaujhelyi tkpénztárnál	5838 „ 20 „
3. Nagymihályi gazd. banknál	5634 „ 40 „
4. Központi Takarékpénztárnál	5421 „ 67 „
5. Saujhelyi Polgári tkpénztárnál	5422 „ 74 „
6. Megyei Ált. banknál	5274 „ 98 „
7. Mezőgazdasági banknál	1240 „ 90 „
8. Sárospataki Hitelbanknál	3938 „ 24 „
9. Készlet a tarcali Hitelszöv.-nél	407 „ 17 „

Összesen: 38179 K 30 f.

Kүнlevőségek:

Rendes tagoknál	2982 K — f.
Alapító tagoknál	20490 „ — „
Pártoló tagoknál	791 „ — „

Összesen: 24263 K — f.

Összegezés:

I. Értékpapírban és betétkönyvekben	38179-30
II. Kүнlevőségek	24263—

Főösszeg: K. 62442-30

A kүнlevőségekből 10,000 korona (a telek vételára) Sárospatak városánál van, a vármegye 2000 koronás adományát az alispán már kiutalta. Az ezenfelüli 12263 korona összegből:

jegyzőknél mint rendes tagoknál	2982 K
jegyzőknél mint alapító tagoknál	5470 K
községeknek mint alapító s pártolótagoknál	2705 K
pénzüsztezeteknél	800 K
egyesekeknél	306 K

van követelésben.

A kүнlevőségek befizetése végett a gondnokság most teszi meg a kellő lépéseket.

HIREK.

— **Nagyidők tanuja.** Szombathy Sámuel, a miskolci polgári szegényház gondnoka, 1848—49-es honvéd, életének 97. évében rövid szenvedés után elhalt. A boldogult két testvérével vett részt a kassai csatában, később Görgey hadtestében végigküzdötte az önvédelmi harcot.

— **Agrár kölcsönök rendezése.** Lapunk f. évi első számában részletesen ismertettük a Pénzügyminiszternek 5177. számú rendeletét, melylyel az agrárkölcsönök kedvezményes törlesztését tárgyaló 1913. évi XI. t.-c. végrehajtása iránt rendelkezik. A kérvények beadásának határideje a múlt hó 20-án lejárt s Hegedüs Sándor a tarcali vincellérskola igazgatója most dolgozza fel a roppant anyagot, melyet határozathozatal, illetve véleményezés végett a zempléni főispán elnöklete alatt működő véleményező bizottság elé kell terjesztenie.

Meczner főispán február 5-ére már össze is hívta a bizottságot, melynek tagjai a pénzügyminiszter részéről: Valló István pénzügyigazgató, Nagy Tamás helyettes pénzügyigazgató; a földmivelésügyi miniszter részéről: Kossinszky Viktor borászati főfelügyelő és Hegedüs Sándor

Könyveket: Rendeleti Közlöny, Hivatalos Lap kötet
Adófőkönyv stb. olcsón és tartósan
Illésházy és Társa könyvnyomdája Sátoraljaujhely.

igazgató ;
alispán és
megyei ga
László a
házy End
A b
annak ide

— A

társulata
kezdését
fényképe
látva a m
multban
készületek
élvezetese
meknek r
sort viszi

Nag

feszítő da

jenek a t

tájképek

sulyt fekt

Kivá

multban

lalatot.

—

K

A pe

ell

—

A p

mészszel

is elégség

hőfejérek

kiábrándu

tartomány

okozta ka

nálatához

ellen mit

Ime

kor a mé

olcsóbb a

nél, de a

biztos sz

Kér

a Koszt

Er

port, mé

demes há

dr. Asche

0.37% h

karbinato

százalék

Hog

ben, har

lában für

már tudja

hogy a v

foglalkoz

roztam a

sőbb elm

tudom, h

természet

a bordói

hiszen lá

tartalmaz

Hát

désre, h

védő por

bad-e b

használna

—

Ny

Telefon

igazgató; a vármegye részéről: Dókus Gyula alispán és Thuránszky László főjegyző; a vármegyei gazdasági egyesület részéről: Thuránszky László a borászati szakosztály elnöke és Illésházy Endre szőlőbirtokos.

A bizottság működésének eredményéről annak idején értesítést adunk.

— **A mozgósínház.** Mezey Kálmán színtársulata e hó 8-án fejezi be előadásait s 11-én kezdetét veszik a városi színházban a mozgósínház előadások. A mozgósínház vezetősége, látva a mozgósínház előadások iránt a közelmúltban tanúsított nagy érdeklődést, nagy előkészületeket tesz, hogy az előadásokat minél élvezetesebbé tegye. A legszebb sorozatát a filmeknek rendelte meg s a tevénytősebb műsort viszi a vászonra.

Nagy gondot fordít arra, hogy az érdekesítő drámák mellett megfelelő helyet nyerjenek a tanító, a tudományos képek, s főleg a tájképek bemutatására kíván a vezetőség nagy súlyt fektetni.

Kívánatos, hogy a közönség, úgy amint a múltban tette, a jövőben is támogassa a vállalatot.

KÖZGAZDASÁG.

A peronospora és oidium elleni védő porokról.

Irta: Malonyay Gyula.

II.

A peronospora fellépésének első idejében mérszszel vékeztek, mert sokba kerül a réz, is elégséges védő szer; méstől már messziről hőtejerek voltak a szőlők, de jött a keserves kiábrándulás, mert például Olaszország Friuli tartományában milliókra ment a peronospora okozta kár, és áttért a gyakorlat a rézolda: használatához, melyhez a méz csakis a perzselés ellen mint különböztető szer szükséges.

Ime nyilvánvaló a Kosztka tévedése, amikor a mézre oly nagy súlyt fektet. Igaz, hogy olcsóbb aránylag a többi „egyedül biztos szer”-nél, de a szőlőgazdának nem olcsó, hanem biztos szerre van szüksége.

Kérdés intéztetett hozzám, hogy érdemes-e a Kosztka-féle rézmészport házilag készíteni,

Erre felelem, hogy általában bármely port, mely jónak bizonyult, nagyon is érdemes házilag előállítani. Vegyük fel például a dr. Aschenbrandt-féle bordói port. Ez tartalmaz 0.37% homokot, 45.20% meszet, 8.41% mézkarbinatot, 34.12% calcinált rézgálicot és 4.9 százalék nedvességet.

Hogy ez a szer permetezéshez, esős időben, harmatos reggeleken kisegítőnek és általában fűrtperonospora ellen védőszerül jó, ezt már tudjuk. Kosztka jó tanácsának köszönhetem, hogy a védő por házi készítésével tanultam meg foglalkozni, innen nyerve a gondolatot, elhatároztam a bordói port megközelítőleg, de a később elmondandó módozattal, imitálni. Miután tudom, hogy az Aschenbrandt-féle por jó, nagyon természetes, hogyha már teszek valamit, akkor a bordói port megközelítőt készítem házilag, hiszen látjuk, hogy a bordói por szintén nem tartalmaz gálicznál és méznél egyebet.

Hátra van még hogy feleljek azon kérdésre, hogy mily módon állítandó elő házilag a védő por? van-e e mellett anyagi előny? Szabad-e bármely patentírozott port imitálni és használható-e az így készült por is sikerrel?

Hogy e kérdésekre feleljek, foglalkoznom kell behatóan az egyes kérdésekkel külön-külön.

Szabad-e bármely szabadalmazott találmányt házilag készíteni? Nézetem szerint, ha azt én csak a magam céljára akarom felhasználni, de árusítani nem, akkor szabad, mert a találmányi szabadalmakra vonatkozó 1896. évi XXXVI. t.-cz. „iparilag értékesíthető találmányokat” vesz védelmébe, vagyis azokat, melyek mint ilyenek kutatás, számítás vagy bármely más módszernek a terméke, melyek eddig előállított alakjukban még nem voltak, továbbá oly szellemi termékek, melyeknek mindmegannyinak célja, rendeltetése ipari üzletszerű értékesítés; az értékesítés, forgalombahozás joga a sajátképeni szabadalmi exclusiv jog; ha én otthon házilag gálicot égetek, meszet, gálicot lisztte öröltetek, ezt tetszésem szerint keverem, és azzal nem kereskedek, ez a szabadalmi jogot nem sértheti.

Gálicot, meszet otthon égetni, öröltetni, szitáltatni, tetszésem szerint elegyíteni jogos és nagyon is érdemes.

Érdemes anyagi és érdemes technikai okból. Tegyük fel, hogy én adok egy métermázsra védő porba 34.12% calcinált gálicot, ami nyers állapotban megfelel 45.49%-résznek, ennek értéke 31 kor. 84 fillér; adok hozzá 53 kilo 61 deka mézport, ennek ára 4 kor. 28 fillér, összesen képvisel egy ily keverék 36 kor. 12 fillért; az előállítási költséget nem számítom, mert van vincellér, házi szolga, van venyign és tölben van bőven idő hozzá. Ez a keverékarány megközelítőleg megfelel a bordói pornak, melynek bolti ára nagyban 72 korona, éppen megegyeszer annyi, tehát látni való az anyagi haszon.

Technikai okból hogy állunk? Veszek akár milyen nevű védőport, gyárilag van előállítva, belé keveredik a készítésnél valamely gondatlanság, vagy másodkézből a túl üzletszerűség, van nekem szerem, melyhez hozzá van kiabálva a „jót állás” — furok vízbe lyukat, mert van fűlig peronosporám; felfogásom szerint nekem jobb a megbízható szer, mint a megbízhatatlan szer; ha én otthon a magam tudása és gyakorlatosságával készítek védőport, ez bizonyára többet ér, mint a vásári portéka; ezzel én nem akarom mondani, hogy nincs tisztesség az üzleti világban, de ha én tudok otthon valamit a magam izlése szerint előállítani, komoly dologban mért ne bízzak jobban önmagamban mint másban.

Dr. Istvánffy Gyula az Ampelologiai intézet igazgatója még 1910-ben (IV. kötet 47. oldal) felterjesztést tett a tisztességtelen verseny megakadályozására, magam is az 1912. január 19-én megtartott országos kongressusnak benyújtott memorandumomban sürgettem a poli cialis intézkedést, sajnos azonban, eddig a szőlőgazda a „csuda szerek” rátukmálása ellen nem részesül védelemben; ne várjuk tehát mástul e védelmet, segítünk önmagunkon saját tudásunkkal, saját szorgalmunkkal.

Peronospora ellen teljesen nem védekezhetünk csak permetezéssel, mert vagy eső hátráltat; de tudjuk, hogy a permet külvölve csak saját irányában halad, lefelé is gravitál, de felfelé csak kivételesen, a teljes finomságu port a legkisebb légmozgás is viszi magával, tehát felfelé is, ez a tulajdonsága teszi lehetővé, hogy a levelek közötti fűrtöket felkeresi a védő anyag, ezért játszik tehát oly nagy szerepet a porozó védő anyag, Ezért is indokolt, hogy töllünk kitelhetőleg készítsünk télen át gálic és mézport, legyen az készletben s csak közvetlen használat előtt keverjük össze; ha oidium ellen is akarjuk a szert használni, ehhez kénport lehet, de nem

feltétlenül kell adni, mely esetben 70% a kén, a gálic és méz a többi felében osztva.

Mielőtt rátérnék előadni a porozó anyagi készítésének módját, elmondom mindazt mire tájékozásul szükség van.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vármegyház Ujhely. Minden oly ügyben, melyben az alispán akár érdekeltsége, akár akadályoztatása miatt nem járhat el, törvényszerű helyettese, a vármegyei főjegyző intézkedik. Az alispán tehát, ha érdekeltségét látta s bejelentette, nem volt jogosítva az ügyet a főjegyzőre átszignálni. Az ügyben hozott határozat már ez oknál fogva is semmis. A határozat azon intézkedése, melyet felebbezési fórumul a közigazgatási bizottság helyett a belügyminisztert jelöli meg, ugyancsak szarvas hiba s az ügy referensének tudását dicséri.

Bankfiu. Hát mi addig, míg az új sajtótörvény lakatot nem ver a szánkra, már csak úgy irunk, amint eddig irunk. S ott, ahol vitriollal kell dolgoznunk, nem csöpögtetünk limonádét a tisztelt bankok és pénzüzetek szájkájába. A „Zemplén”-től ebben nem veszünk példát. A „Zemplén”-nek meg van az oka, amiért kéreléssel jár a bankok magas színe elé, hogy a változott bankrátára való tekintettel alacsonyabb kamattal nyujtsanak hitelt, minket nem feszélyez semmi, s őszintén elmondtuk az elmondandókat. Lehet hogy nem okosan cselekedtünk, de igazat irtunk.

Vidékt. Az ügyről van tudomásunk s figyelemmel kísérjük a dolgot s várjuk a fejleményeket. Jelegleg úgy áll a dolog, hogy a megyei árvaszék az összes vidéki intézeteknek felmondta az árvaszéki betéteket, hogy a Fuchsféle pénzeket a városi árvaszéknek átutalhasa. A betéti könyveket nem fogadja el, mert Ujhely polgármesterének pénz kell. Hogy miért pénz és nem betéti könyv, az rövidesen szintén napvilágra jő. A polgármester szemében ma a Mezőgazdasági bank a legmegbízhatóbb pénzüzet, egész természetes tehát, ha a polgármester a közérdekre való tekintettel ez intézetet helyezi előtérbe. Széll Kálmánnak inkompatibilitási rendeletét Andrassy, mint belügyminiszter, hatályon kívül helyezte. A képviselőtestületnek módjában állana Székely Elek bangigazgatói minőségét megszüntetni. Az ujhelyi képviselőtestületől ez azonban nem várható.

Többeknek. Sátoraljaujhely r. t. városnak az ebtársról szóló szabályrendelete még nincs jóváhagyva s így azt végrehajtani nem szabad. A polgármester, mikor e még jóvá nem hagyott szabályrendelet alapján eszközölteti az összeírásokat szedeti be az ebadót, törvényellenesen jár el s feyelmi vétséget követ el. Székely Elek — amint azt már mi többször megirtuk — nem ismer törvényt, önkényesen jár el. A vége a dolognak előbb utóbb az lesz, hogy kitöri a nyakát.

Felelős szerkesztő:
ILLÉSHÁZI ENDRE.

Eladó birtok.

Vasuti állomástól 10 percnyire, Sátoraljaujhelytől 9 kilométerre fekvő, egyik oldalán állami, másik oldalán törvényhatósági uttal szegélyezett, egy tagban lévő 27945 □-öl buzatermő,

kitűnő szántóföldemet

1517 □-öl rétemet eladom.

Bővebb felvilágosítást levélben adok, kartársaimat a közvetítésért honorálom.

Haraszthy Vincze,
körtjegyző, Velejte.

Nyomtatványokat

a legszebb kivitelben, jutányosan és pontosan készít
ILLÉSHÁZI ÉS TÁRSA könyvnyomdája

Telefon-sz.: 125.

Közigazgatási nyomtatványok raktára.

Telefon.-sz.: 125.

A jegyző urak

figyelmét felhívjuk

Egyesített községi és megyei pótdadó főkönyv nyomtatványunkra,

melyet a számvétség utasításainak megfelelőleg a legfinomabb okmányfogalmazó papíron készítettünk el. Ára ivenként 7 f.

Marhalevelrendelő könyv ára kötve 1 korona.

Raktáron tartunk a községi jegyzői irodákban szükséges mindennemű nyomtatványokat.

Beköttetünk

főkönyveket, törvénykönyveket stb. stb. a legjutányosabb árakon.

2841/1913. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sztropkói kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Ungár Andor sztropkói ügyvéd által képviselt Fedor Vinczentszénvedő elleni 173 korona — fillér tökekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a sauhelyi kir. törvényszék (a sztropkói kir. járásbíró) területén lévő sztropkó községben fekvő a sztropkói 36, 212, 365, 378, 389, 418, 437, 441, 442, 443, 444, 445, 447, 448, 449, 450, 451, 452. és 575. számú telekjegyzőkönyvekben foglalt ingatlanoknak Nyemecz Albert nevében álló hányadára 324 kor., 16 kor., 66 kor., 114 kor., 84 kor., 78 kor., 48 kor., 122 kor., 66 kor., 18 kor., 82 kor., 68 kor., 214 kor., 54 kor., 18 kor., 36 kor., 74 kor., 66 kor. és 98 korona kikiáltási árban elrendeltek s annak megtartására

határnapul 1914. évi április hó 28. (huszonnyolcadik) napjának d. e. 10 óráját ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségébe tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsár $\frac{2}{3}$ -ad részén alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 32 kor. 40 fill., 1 kor. 60 fill., 6 kor. 60 fill., 11 kor. 40 fill., 8 kor. 40 fill., 7 kor. 80 fill., 4 kor. 80 fill., 12 kor. 20 fill., 6 kor. 60 fill., 1 kor. 80 fill., 8 kor. 20 fill., 6 kor. 80 fill., 21 kor. 40 fill., 5 kor. 40 fill., 1 kor. 80 fill., 3 kor. 60 fill., 7 kor. 40 fill., 6 kor. 60 fill. és 9 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított előismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Sztrapkói kir. járásbíró, tkvi. hat. 1914. évi január hó 16 napján. Kádár Lajos s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Truszka Károly,
kir. telekkönyvezető.

Salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat

széntermékei szobafütési és ipari célokra

NEUMAN Jenő

cézgnél

Sátoraljaujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durvaszemű kétszer mosott kovács-szén és kokszt valamint porosz brikett kapható.

A sauhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóságától. 41/914. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Bischitz és Holitscher, pesti cég végrehajtónak Gottlieb Ignác és neje Fuchs Ida végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság, a kir. kincstár képv. eljáró sauhelyi kir. pénzügyigazgatóság kérelme következtében az 1881. évi LX. t.-c. 76. és 185. §-a értelmében elrendeli az újabb árverést Fuchs Mór tolcsvai lakos, árverési vevő költségére és veszélyére 1727 kor. 70 fill., vételár részlet ennek 1913. november 21-től járó 5 százalékos kamata és az árverési kérvényért ezáltal megállapított 2 kor. eszményi bélyegköltség, valamint 2027 kor. 70 fillér vételár részletnek, 1913. január 14-től július 24-ig és 1927 kor. 70 fillér vételár részletnek, 1913. július 24-től november 21-ig járó 5 százalékos kamata lefizetésének elmulasztása miatt.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék területén lévő Sauhely r. t. város határában fekvő s a sátoraljaujhelyi 903. sz. betétben A. I. 1—3 sor, 2963, 2964. és 2965. hrsz. alatt felvett legelő parlag és szőlőből álló jószágterestre 1160 kor., ezennel megállapított kikiáltási árban az A. lapon foglalt az 1896. évi V. t.-c. alapján felvett 3500 forint (7000 kor.) kölcsön feljegyzés épségben hagyásával.

Az árverést 1914. február 25 napján d. e. 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arányban számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti előismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

A ki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Kelt Sátoraljaujhelyben a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1914. január 14-én. Dr. Bárkányi s. k. jegyző.

A kiadmány hitelül:

Markovics,
telekkönyvezető.

A vármegye házában lebontás alá jövő Rabkapolnából

kikerülő apró kő, téglák, homok és törmelékekre akiknek szükségük van, s annak elfuvarozására vállalkoznak, jelentkezzenek Illésházy Endrénél, Petőfi-u. 5. sz.

Tüzelőanyag elárusítás.

I-ső rendű száraz bükkhasáb fát m.-m.-ként házhoz szállítva 2 K 20 f.
Ugyanazt vágva „ „ 2 K 60 f.
Legjobb minőségű porosz kőszén házhoz szállítva 4 K 60 f.

Súly valódiságáért teljes jótállást vállalunk. Bármily csekély megrendelést is (egy méterhátsától felfelé) lelkiismeretesen és pontosan teljesít.

Diószeghy Pál és Társai

Telefon: 112. Sátoraljaujhely. Telefon: 112.

Birtokeladás.

Abaújkérben, közvetlenül a vasuti állomás és gőzmalom, nemkülönben a tokaj—hidasnemeti államút és a forró-encs—erdőbényei törvényhatósági utak keresztezésénél, egy 1684 négyszögöl területű birtok s az azon lévő 4 szoba, 2 konyha, 2 kamara, istálló, pince s nagy kőcsürről álló pléhvel fedett épületek 8000 koronáért eladó. A telken kitűnő kút van.

Eladó továbbá az ezen épület mellett fekvő 18 hold kitűnő minőségű szántó föld. Az eladás tárgyát képező ingatlanok tehermentesek és telekkönyvileg rendezettek. Ajánlatok alulírottához intézendők.

Illésházy Endre,
Sátoraljaujhely.